

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3040/2021.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésének alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (4) bekezdése mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján – határidő megjelölésével – kötelezze a jogalkotót, a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megszüntetésére, figyelemmel arra, hogy a Rendelet sérti az Alaptörvény II. cikkében, a III. cikk (2) bekezdésében [helyesen III. cikk (1) bekezdésében], valamint a XV. cikk (1), (2) bekezdésében meghatározott alapjogait.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz – az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. A Rendelet 2021. február 13. napján lépett hatályba, azt a Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében rögzített hatáskörében, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára figyelemmel alkotta meg. A Rendelet a hatósági igazolványra (védettségi igazolványra) jogosító feltételeket, továbbá annak adattartalmára, kiállítására, pótlására vonatkozó szabályokat tartalmazza.
- [4] 2.2. A Rendelet alapján hatósági igazolványra jogosultak azok, akik a COVID-19 betegségből a Rendeletben meghatározott időn belül felgyógyultak vagy az Európai Unióban, illetve a Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált, a

gyártó által meghatározott dózisu COVID-19 oltóanyaggal történt védőoltást megkapták. A hatósági igazolványra való jogosultságot tehát a felgyógyulás vagy az oltottság ténye alapozza meg.

- [5] 2.3. A felgyógyulás tényét és időpontját igazolja az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben (a továbbiakban: EESZT) nyilvántartott, 1.) az utolsó pozitív eredményű, a koronavírus kimutatására szolgáló molekuláris biológiai vizsgálatot vagy antigén gyorsesztest követő negatív eredményű, a koronavírus kimutatására szolgáló molekuláris biológiai vizsgálat, vagy 2.) negatív eredményű, a koronavírus kimutatására szolgáló molekuláris biológiai vizsgálat hiányában, az utolsó pozitív eredményű, a koronavírus kimutatására szolgáló antigén gyorsesztest vagy molekuláris biológiai vizsgálat napját követő tizedik nap eltelte. Ebben az esetben a védettségi igazolványt a jogosult természetes személy részére a Budapest Főváros Kormányhivatala (továbbiakban: hatóság) hivatalból állítja ki (Rendelet 2. § (6) bekezdés).
- [6] 2.4. A Rendelet alkotmányjogi panasszal támadott szabálya a felgyógyulás tényének igazolását megengedi abban az esetben is, ha az érintettől az EESZT-ben nem tartanak nyilván pozitív eredményű koronavírus kimutatására szolgáló antigén gyorsesztest vagy molekuláris biológiai vizsgálati eredményt. Ebben az esetben az érintett az egészségügyi szakmai szabályoknak megfelelő, Magyarországon működő egészségügyi szolgáltató által laboratóriumban elvégzett, pozitív eredményű vizsgálattal igazolhatja, hogy szervezetében a koronavírus elleni ellenanyag jelen van (Rendelet 2. § (4) bekezdés). A védettségi igazolványt a jogosult természetes személy részére ilyenkor a hatóság nem hivatalból, hanem kérelemre állítja ki (Rendelet 2. § (7) bekezdés).
- [7] 2.5. A panasz benyújtását megelőzően a koronavírus elleni védtség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet egyes határidőkkel kapcsolatos módosításáról szóló 336/2021. (VI. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a Rendelet 2. § (4) bekezdését 2021. június 12. napjával módosította. Ez az indítványozó által felvetett alkotmányossági aggályokat nem érintette, mivel a módosítás pusztán azok alanyi körét bővítette, akik számára a felgyógyulás tényének igazolása, ezáltal a védettségi igazolványhoz történő hozzáférés az EESZT-ben addig nem nyilvántartott laborvizsgálati eredménnyel is igazolhatóvá vált.
- [8] 3. Az indítványozó az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét abban jelölte meg, hogy a Rendelet a védettségi igazolvány megszerzésétől elzár immunitással rendelkező állampolgárokat is azzal, hogy a sejtes immunitással rendelkező állampolgároknak nem teszi lehetővé a védettségi igazolvány megszerzését, miközben a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet egyes alapvető jogoknak a

gyakorlását a védettségi igazolvány meglététől teszi függővé. A panasz szerint az antitestek csak egy ideig mutathatók ki a szervezetben, ám a sejtes immunitás akár éveken keresztül, akár egy életen keresztül is védhet. Ma már Magyarországon is léteznek a sejtes immunitás megállapítására hitelesített laborvizsgálatok. A Rendelet az immunitással rendelkező állampolgárok között tesz különbséget pusztán az immunitás megszerzésének, kialakulásának eltérő volta alapján. Ennek következtében a Rendelet a következők szerint sérti az indítványában megjelölt alapjogokat.

- [9] 3.1. Az Alaptörvény II. cikke az alkotmányjogi panasz szerint azért sérült, mert a Rendelet az önrendelkezési jog, mint az emberi méltósághoz való jog részjogosultsága tekintetében korlátozza a védettségi igazolással nem rendelkező, ámde immunitással rendelkező állampolgárokat, ezzel olyan magatartásra szorítva őket, hogy igyekezzenek védettségi igazolást szerezni, vagyis a Rendelet egy olyan kényszerhelyzetet hoz létre, ahol az érintettek nem szabad akaratukból dönthetnek egy egészségügyi beavatkozás (az oltás felvétele) mellett.
- [10] 3.2. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésben foglalt alapjog sérelmét abban látja az indítványozó, hogy a védettségi igazolvánnyal nem rendelkezők embertelen, megalázó bánásmódban részesülnek a hátrányos megkülönböztetés elszenvedése folytán.
- [11] 3.3. A XV. cikk (1) és (2) bekezdése azért sérült az indítványozó szerint, mert a Rendelet a védettségi igazolással rendelkező állampolgárok és a védettségi igazolvánnyal nem, de védettséggel rendelkező állampolgárok között társadalmi különbségeket teremt a közösségi terek, a kereskedelmi egységek használata, a fogyasztás, és a szolgáltatások igénybevétele terén. A Rendelet diszkriminatív azért is, mert aránytalanul hátrányos helyzetbe hozza mindazokat, akik immunitással rendelkeznek, de nem jogosultak a védettségük igazolására.
- [12] 3.4. Az indítványozó közvetlen, és aktuális érintettsége igazolásaként előadta, hogy 2020. május utolsó és június első hetében esett át a fertőzésen. Felépülést követően PCR tesztet végeztetett magán, és a laboratóriumi eredmény szerint koronavírus elleni ellenanyag 2021. március 05. napján még található volt a szervezetében, de a laboratórium által jelzett, szeropozitivitáshoz szükséges határértéket nem érte el.
- [13] 3.5. Az indítványozó előadása szerint védettséget igazoló okiratra nem jogosult, mert a védettség utólagos igazolását a Rendelet pozitív ellenanyagszint esetén teszi lehetővé. Az indítványozó csatolta a Medicover Diagnosztikai Központ 547/2021.03.04. sorszámú laboratóriumi eredményét, s nyilatkozott arról, hogy a védőoltás felvételét egészségügyi kockázatok miatt visszautasítja.
- [14] Mindezekre figyelemmel az indítványozó azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdése és (2) bekezdése c) pontja alapján hatáskörei gyakorlása

során alkalmazható jogkövetkezményként a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítsa meg.

- [15] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [16] 4.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] 4.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panaszt a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Mivel a Rendelet 2021. február 13. napján lépett hatályba, a panasz pedig 2021. augusztus 11. napján érkezett az Alkotmánybíróságra, e követelmény jelen panasz vonatkozásában megvalósul.
- [18] 4.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti panasz is csak az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére alapítható {3232/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [9], 3238/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [17]}. E követelménynek az Alaptörvény II. cikke {24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [140]}, az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése {27/2021. (XI. 5.) AB határozat, Indokolás [68]}, valamint a XV. cikk (1) és (2) bekezdése {27/2021. (XI. 5.) AB határozat, Indokolás [61]} egyaránt megfelel, mivel mindegyik az indítványozó alapjogként értelmezhető tartalmat hordoz.
- [19] 5. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján azt is vizsgálnia kell, hogy az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem feltételeinek megfelel-e [Abtv. 52. § (1b) bekezdés]. E követelménynek az alkotmányjogi panasz részben felel meg, tartalmazza ugyanis azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont, Abtv. 26. § (2) bekezdés]; az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]; az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]; indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont alapján a kérelem akkor határozott, ha kifejezett kérelmet tartalmaz a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára. Az

Alkotmánybíróság azonban megállapította, hogy az indítványozó panaszában a kifogásolt jogszabályi rendelkezés kapcsán kifejezetten jogalkotói mulasztás megállapítására tett indítványt.

- [20] 5.1. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotói mulasztás megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza, így annak indítványozására senki nem jogosult. Ennek megfelelően nem alkalmas az indítvány érdemi elbírálásra, ha nem tartalmaz világos kérelmet az alkalmazandó jogkövetkezményre, vagy olyan jogkövetkezmény alkalmazását kéri – mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítása –, amelynek indítványozására az indítványozó nem jogosult {3217/2015. (XI. 10.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]; 3330/2017. (XII. 8.) AB végzés, Indokolás [19]–[20]; 3222/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [21] 6. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó nem jogosult a panasznak a fenti tartalommal való előterjesztésére, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, visszautasította.

Budapest, 2022. január 18.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett